

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla (kodifioitu toisinto)"

KOM(2006) 226 lopullinen — 2006/0073 COD

(2006/C 324/02)

Neuvosto päätti 6. kesäkuuta 2006 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellämainitusta aiheesta.

Asian valmistelusta vastannut "yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus" -erityisjaosto antoi lausuntonsa 20. syyskuuta 2006. Esittelijä oli Daniel Retureau.

Komitean toimikauden vaihtumisen vuoksi ETSK päätti täysistunnessaan, että lausuntoa käsitellään lokakuun täysistunnessa, ja nimesi työjärjestyksensä 20 artiklan nojalla yleisesittelijäksi Daniel Retureau.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. lokakuuta 2006 pitämässään 430. täysistunnessa seuraavan lausunnon äänin 95 puolesta 4:n pidättyessä äänestämästä.

1. Komission ehdotukset

1.1 Ehdotuksessa on kyse kodifoinnista; kodifioidut tekstit eivät eräitä muodollisia mukautuksia lukuun ottamatta aiheuta muutoksia lainsäädäntöön, joka oli voimassa vakiintuneen oikeuden mukaisesti toteutetun kodifioinnin aikana.

1.2 Kansalaisten Euroopassa yhteisön lainsäädännön yksinkertaistaminen ja selkeys ovat erittäin tärkeitä. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat sen vuoksi korostaneet tarvetta kodifoida usein muutettuja säädöksiä, ja ne ovat sopineet toimielinten välisellä sopimuksella nopeutetusta käsittelymenettelystä. Kodifioinnissa ei saa muuttaa kodifioitavien säädösten asiasisältöä.

2. Yleistä

2.1 ETSK toteaa, että komission ehdotukset ovat täysin kodifointia koskevan nopeutetun käsittelymenettelyn tavoitteiden mukaiset.

2.2 Olisi kuitenkin aiheellista kiinnittää huomiota tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia koskevan lainsäädännön saattamiseen tasapainoon. Kodifioinnin hyödyllisyys on itse asiassa ilmeinen vasta kun lainsäädännön ei katsota enää muuttuvan merkittävästi tarkasteltavana olevalla alalla.

2.3 Tarkasteltaessa jatkuvasti muuttuvaa yhteisön lainsäädäntöä (erityisesti odotetaan ehdotuksia rikosoikeudellisista toimenpiteistä) sekä säädösten hyvin eri tavoin toteutettua kansallista voimaansaattamista on pakko todeta, ettei tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksien eikä etenkin lähioikeuksien ja teosten käyttäjien (yleisö, tiede- ja korkeakoulu-yhteisö jne., toisin sanoen

kulttuuripalveluiden kuluttajat) oikeuksien välillä ole ylläpidetty tasapainoa, sillä suojattuja teoksia koskevat käyttäjien oikeudet ovat useissa jäsenvaltioissa yhä rajallisemmat. Monissa tapauksissa esimerkiksi laitteisto- tai ohjelmistosuojat, joita kutsutaan digitaaliseen sisältöön kohdistuvien oikeuksien hallintajärjestelmiksi (*Digital Rights Management, DRM*), kyseenalaistavat oikeuden yksityiseen kopiointiin. Ne kyseenalaistavat myös samoista syistä käänteistekniikan, jolla pyritään ohjelmistojen yhteentoimivuuteen.

2.4 Tätä kuluttajien kannalta epäsuotavaa kehitystä pahentaa rikosoikeudellisten seuraamusten tiukentaminen tapauksissa, joissa kyse on digitaaliseen sisältöön kohdistuvien oikeuksien hallintajärjestelmien kiertämisestä yksityistä kopiointia tai varmuuskopiointia varten.

2.5 ETSK katsoo näin ollen, että tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kodifointitoimenpiteet ovat ennenaikaisia, sillä yhteisön lainsäädäntö tulisi tasapainottaa erityisesti kiinnittämällä huomiota Lissabonin strategiaan. Lisäksi suuresta joukosta merkittäviä kysymyksiä päätetään toissijaisuusperiaatteen mukaisesti, samalla kun yhteisön säädösten saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ilmenee eroja, jotka uhkaavat estää teosten ja kulttuuripalveluiden vapaan liikkuvuuden.

2.6 Nykyvaiheessa julkaisu- ja tiedustelutoimiston suorittaman yksinkertaisen, teknisen konsolidoinnin avulla olisi kyetty selkiyttämään konsolidoinnin aikana voimassa ollutta lainsäädäntöä. Tällä tavoin voitaisiin toimia jatkossa aina kun sovellettavaan lainsäädäntöön tehdään merkittäviä muutoksia antamatta vaikutelmaa siitä, että tulevia muutoksia pyrittäisiin pysäyttämään, mikä saattaa olla kodifioinnin valinnasta syntyvä vaikutelma.

3. Erityistä

3.1 Komitea toivoo myös, että yhteisön lainsäädäntöön sisällytetään käyttöoikeuksien asianmukainen tunnustaminen ja suoja. Tällöin kyse on esimerkiksi yleisestä julkisesta käyttöoikeudesta (*General Public Licence*, GPL) tai kirjoja ja taiteellisia teoksia koskevasta *Creative Commons* -käyttöoikeudesta. Kyseisenlaiset käyttöoikeudet tarjoavat käyttäjille merkittävän vapauden. Esimerkiksi yleinen julkinen käyttöoikeus koskee erittäin laajaa joukkoa tietokoneiden palvelimilla käytössä olevia ohjelmistoja (Internet-reitittimet, hallinto, yritykset).

3.2 Laajemmat käyttöoikeudet parantavat teosten levitystä sekä käyttäjien ja vastaanottajien mahdollisuuksia hyödyntää

niitä. Lisäksi ne vastaavat täysin Lissabonin strategiaan keskeisesti kuuluvia osaamisen ja tekniikan nopean levityksen tavoitteita.

3.3 ETSK kehottaa näin ollen komissiota aloittamaan uudeleen asiaa koskevan keskustelun, joka näyttää kuihtuvan kodi-fiointin myötä, sekä suunnittelemaan toimia, jotta teokset saatettaisiin tietoyhteiskunnassa aiempaa useampien ulottuville tunnustamalla vapaat käyttöoikeudet sekä saattamalla oikeudenhaltijoiden ja käyttäjien väliset oikeudet tasapainoon. Tavoitteena on vahvistaa kilpailukykyä ja innovointia Euroopan yhteisössä.

Bryssel, 26. lokakuuta 2006.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS*

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus — Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tekijänoikeuden ja tiettyjen lähioikeuksien suojan voimassaoloajasta (kodifioitu toisinto)"

KOM(2006) 219 lopullinen — 2006/0071 COD

(2006/C 324/03)

Neuvosto päätti 6. kesäkuuta 2006 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellämainitusta aiheesta.

Asian valmistelusta vastannut "yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus" -erityisjaosto antoi lausuntonsa 20. syyskuuta 2006. Esittelijä oli Daniel **Retureau**.

Komitean toimikauden vaihtumisen vuoksi ETSK päätti täysistunnonsaan, että lausuntoa käsitellään lokakuun täysistunnonssa, ja nimesi työjärjestyksensä 20 artiklan nojalla yleisesittelijäksi Daniel Retureau.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. lokakuuta 2006 pitämässään 430. täysistunnonssa seuraavan lausunnon äänin 104 puolesta 1:n pidättyessä äänestämästä.

1. Komission ehdotukset

1.1 Ehdotuksessa on kyse kodifioinnista; kodifioidut tekstit eivät eräitä muodollisia mukautuksia lukuun ottamatta aiheuta muutoksia lainsäädäntöön, joka oli voimassa vakiintuneen oikeuden mukaisesti toteutetun kodifioinnin aikana.

1.2 Kansalaisten Euroopassa yhteisön lainsäädännön yksinkertaistaminen ja selkeys ovat erittäin tärkeitä. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat sen vuoksi korostaneet tarvetta kodifoida usein muutettuja säädöksiä, ja ne ovat sopineet tehdyllä toimielinten välisellä sopimuksella nopeutetusta käsittelymenettelystä. Kodifioinnissa ei saa muuttaa kodifioitavien säädösten asiasisältöä.

2. Yleistä

2.1 ETSK toteaa, että komission ehdotukset ovat täysin kodifiointia koskevan nopeutetun käsittelymenettelyn tavoitteiden mukaiset.

2.2 Olisi kuitenkin aiheellista kiinnittää huomiota tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia koskevan lainsäädännön saattamiseen tasapainoon. Kodifioinnin hyödyllisyys on itse asiassa ilmeinen vasta kun lainsäädännön ei katsota enää muuttuvan merkittävästi tarkasteltavana olevalla alalla.